

Sygn. akt III AUz 495/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Cierpiał
Sędziowie:	SSA Katarzyna Wołoszczak SSA Wiesława Stachowiak (spr.)
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Agnieszka Perkowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania Przedsiębiorstwa Handlowego (...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

przy udziale zainteresowanej B. B.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek zażalenia pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 2 września 2014 r. sygn. akt VII U 2719/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Wiesława Stachowiak (spr.)	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Katarzyna Wołoszczak
--------------------------------	----------------------	--------------------------

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu postanowieniem z 2 września 2014 roku, w sprawie VII U. 2719/14 z odwołania Przedsiębiorstwa Handlowego (...) sp. z o.o. w K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniu społecznemu, zawiesił postępowanie.

W ocenie Sądu Okręgowego, w sprawie wystąpiła przesłanka określona w art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c.

Sporne w postępowaniu jest to, czy zainteresowana B. B. w okresie od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku podlegała ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. Zawieszenie postępowania było uzasadnione ponieważ rozstrzygnięcie wymaga w pierwszej kolejności ustalenia, iż płatnikiem składek za zainteresowaną nie były podmioty, które zgłosiły ją do ubezpieczeń, tj. (...) sp. z o.o. we W. oraz (...) (...) (...) sp. z o.o. w O..

Organ rentowy powinien wydać decyzje o niepodleganiu przez zainteresowanego ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia w w/w spółkach, które zgłosiły go do tych ubezpieczeń. Sąd nie może rozstrzygać o niepodleganiu przez zainteresowanego bez uprzedniej decyzji pozwanego.

Organ rentowy wniósł zażalenie na postanowienie, zarzucając naruszenie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c., poprzez przyjęcie, że istnieją podstawy do zwieszenia postępowania sądowego z urzędu.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nadanie sprawie dalszego biegu.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, decyzja pozwanego o niepodleganiu przez zainteresowaną ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u (...) sp. z o.o. we W. oraz u (...) sp. z o.o. w O., nie stanowi elementu niezbędnego do rozstrzygnięcia w przedmiocie zaskarżonej decyzji.

Organ rentowy zaznaczył, że zawieszenie postępowania ma charakter obligatoryjny tylko w przypadku decyzji administracyjnych o charakterze konstytutywnym, tymczasem decyzja, od której rozstrzygnięcie uzależnił Sąd I instancji, i którą miały wydać ZUS jest deklaratoryjna.

Sąd Okręgowy zdaniem żalącego jest władny samodzielnie ustalić kto i za jaki okres jest płatnikiem składek za zainteresowaną.

Nadto organ rentowy zwrócił uwagę, iż aprobatą stanowiska Sądu mogłaby doprowadzić do sytuacji niekorzystnej dla ubezpieczonej. W przypadku uznania odwołania za zasadne przez Sąd Okręgowy i jednoczesnym wydaniu przez organ rentowy decyzji o niepodleganiu przez zainteresowaną ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia u płatników składek (...) sp. z o.o. we W. oraz (...) sp. z o.o. w O., B. B. pomimo wykonywania pracy nie podlegałyby w ogóle ubezpieczeniom.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z brzmieniem art.177 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej.

Zależność prejudycjalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania administracyjnego, występuje wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem tego postępowania (prejudycjalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Charakter relacji zachodzącej pomiędzy zagadnieniem prejudycjalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taki, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu.

Zasadne są wywody żalącego, iż zawieszenie postępowania ze względu na prejudycjalne znaczenie decyzji administracyjnej następuje wtedy, gdy sąd - z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej - nie może w sposób wiążący rozstrzygnąć kwestii należących do drogi administracyjnej, a brak jest prejudycjalnej decyzji organu administracji publicznej lub organu samorządu. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 25 lutego 2009 roku, w sprawie II CSK 501/08, wskazywał, iż możliwość zawieszenia postępowania, przewidziana przepisem art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy decyzja administracyjna ma prejudycjalne znaczenie w sprawie cywilnej, a sąd powszechny nie może rozstrzygnąć kwestii należących do drogi postępowania administracyjnego, z uwagi na niedopuszczalność drogi

sądowej w postępowaniu cywilnym. Takie znaczenie dla postępowania sądowego może mieć jedynie ostateczna decyzja administracyjna, czyli taka, od której nie służy odwołanie w toku instancji (art. 16 § 1 zd. 1 k.p.a.).

Rozstrzygającego znaczenia nie mogła mieć argumentacja organu rentowego wskazująca na deklaratoryjny charakter decyzji w przedmiocie niepodlegania ubezpieczeniom społecznym. W piśmiennictwie uważa się, że jeżeli decyzja administracyjna ma charakter konstytutywny, to zawieszenie postępowania cywilnego jest obligatoryjne, natomiast przy decyzjach o charakterze deklaracyjnym - fakultatywne.

Sąd Okręgowy skorzystał z przewidzianej w art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. kompetencji w sposób prawidłowy.

Przedstawiając argumentację w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia Sąd I instancji trafnie wskazywał, iż w rozpoznawanej sprawie występuje przesłanka niedopuszczalności drogi sądowej albowiem sąd orzekający w żadnym razie nie jest władny zastąpić organu rentowego przy wydawaniu decyzji dotyczących podlegania ubezpieczeniom społecznym. Przyjęcie niedopuszczalności drogi sądowej (art. 199 § 1 pkt 1) i w konsekwencji odmowa rozstrzygnięcia sprawy przez sąd może nastąpić tylko przy spełnieniu określonych przesłanek. Niedopuszczalność drogi sądowej zachodzi wówczas, gdy sprawa nie ma charakteru sprawy cywilnej lub gdy sprawa ze swej istoty ma wprawdzie charakter sprawy cywilnej, jednakże z mocy wyraźnego przepisu została przekazana do właściwości innego organu niż sąd powszechny.

Rację ma Sąd I instancji przywołując brzmienie art. 38 ust.1 ustawy systemowej – niewątpliwie decyzja rozstrzygająca spór w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym winna być wydana wobec płatnika składek, a takimi płatnikami (jak wywodzi odwołujący) były obie zatrudniające zainteresowaną w spornym okresie spółki. Jest to przy tym decyzja mająca znaczenie prejudycjalne. Dopiero po wydaniu decyzji wobec (...) sp. z o.o. we W. oraz (...) sp. z o.o. w O. możliwe będzie odniesienie się do zaskarżonej decyzji.

Powyższe wnioski są zgodne z naczelną zasadą orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych - w postępowaniu cywilnym w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz rozstrzygnięcia sądu (tak w postanowieniach SN z 13 maja 1999 roku w sprawie II UZ 52/99, z 2 marca 2011 roku w sprawie II UZ 1/11, z 10 marca 2011 roku w sprawie III UZ 1/11, także w wyrokach SN z 6 września 2000 roku w sprawie II UKN 685/99, z 2 października 2008 roku w sprawie I UK 88/08, z 23 kwietnia 2010 roku w sprawie II UK 309/09, z 1 września 2010 roku w sprawie III UK 15/10).

Decyzja pozwanego z 12 maja 2014 roku w przedmiocie podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez zainteresowaną z tytułu zatrudnienia w odwołującej spółce odnosi się do okresu od 1 lipca 2012 roku do 28 lutego 2013 roku, przy czym w okresach tych jako płatnicy składek zgłosiły się inne podmioty.

Jak zasadnie wywodzi Sąd I instancji, zgodnie z normą art.38 ust.1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, w razie sporu dotyczącego obowiązku ubezpieczeń społecznych Zakład wydaje decyzję osobie zainteresowanej oraz płatnikowi składek. Podkreślenia przy tym wymaga, że pojęcie płatnika składek ujęte w powołanym przepisie nie oznacza płatnika de iure a osobę, która zgłosiła się jako płatnik składek formalnie składając dokumenty zgłoszeniowe i płatnicze za pracownika. Dopiero decyzja organu rentowego rozstrzygać będzie obowiązek ubezpieczeń społecznych lub brak takiego obowiązku.

Mając na uwadze całość zaprezentowanej argumentacji orzeczono o oddaleniu zażalenia w myśl art.397§2 k.p.c. w związku z art.385 k.p.c.

SSA Wiesława Stachowiak (spr.)	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Katarzyna Wołoszczak
--------------------------------	----------------------	--------------------------